

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2024. május 10.

NÉMET NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI HIVATAL

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	←	helytelen
12.	1	←	helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 117 pont szerezhető. Az egyes vizsgarész-összetevők arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarész-összetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész-összetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értéke	33
Íráskészség	33
Összesen:	117

Az egyes vizsgarész-összetevőkben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont). Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
1.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
1.	X	
2.	X	
3.	X	
4.	X	
5.		X
6.		X
7.	X	
8.		X

2.

0.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
G	I	E	D	A	K	F	C	B

Kimarad: H

3.

A megoldásba csak 9 X-t lehet beírni. Ha a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges X-ért le kell vonni egy pontot.

Tehát a következők szerint járjon el:

- Számolja meg, hogy hány X szerepel a vizsgázó megoldásában. Ha 9-nél többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet.
- Értékelje az itemeket, ellenőrizze, hogy az itemek megoldása helyes-e.
- A feladat pontszámát úgy kell kiszámolni, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.

A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám, ilyen eredmény esetén a feladatra nulla pontot kell adni. Amennyiben valamennyi rubrikában X-jelölés szerepel, a feladat 0 pontos.

Bei dieser App	1.	2.	3.	4.
<i>kann man 13 Sprachen lernen.</i>	X (0)			
bekommt man Lernstoff, der zum eigenen Wissen passt.			X (21)	
bekommt man täglich neuen Lernstoff.		X (19)		
kann man an einem Video-Unterricht mit Lehrern teilnehmen.				X (24)
kann man auch die Aussprache üben.	X (18)			
kann man auch mithilfe der Virtuellen Realität Gesprächssituationen üben.		X (20)		
kann man auch nicht-europäische Sprachen lernen.	X (17)			
kann man die Fremdsprache auch gemeinsam mit anderen lernen.				X (25)
kann man sich Aufgaben je nach persönlichem Interesse auswählen.			X (23)	
lernt man Englisch nur mit kurzen Übungsaufgaben.			X (22)	

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	30
22	29
21	28
20	26
19	25
18	24
17	22
16	21
15	20
14	18
13	17

Feladatpont	Vizsgapont
12	16
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. www.kinder.de/reisen-freizeit/tropical-island-ganzjaehrig-tropische-temperaturen-in-deutschland-geniessen/
Utolsó letöltés dátuma: 2023.02.07.

2. <https://www.boeser-wolf.schule.de/interviews/schauspieler-Daniela-bruehl.html> Utolsó letöltés dátuma: 2023.03.19.

3. <https://abi.unicum.de/leben/freizeittipps/beste-sprachlern-app> Utolsó letöltés dátuma: 2023. 02.07.

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1.

0. *B für*

1. A besonders

2. C Denn

3. D die

4. D neues

5. B durch

6. D blinden

7. B damit

8. D vorstellen

2.

0.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
C	O	D	E	I	F	N	K	M

Kimarad: A, B, G, H, L, P

3.

0.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
G	E	C	I	A	B	F	D

Kimarad: H

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 23 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
23	18
22	17
21	16
20	16
19	15
18	14
17	13
16	13
15	12
14	11
13	10
12	9

Feladatpont	Vizsgapont
11	9
10	8
9	7
8	6
7	5
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://www.mdr.de/nachrichten-leicht/leichte-sprache-kultur-leipzig-inklusive-tandemfuehrungen-100.html>
Utolsó letöltés dátuma: 2022. 12.09.

2. *Lux* Dezember 2022, S. 4-5

3. https://www.meinbezirk.at/tirol/c-leute/tiktok-star-anna-lena-strigl-lebt-ihren-traum_a4545323 Utolsó letöltés dátuma: 2023. 03. 30.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
1.		X
2.	X	
3.	X	
4.	X	
5.		X
6.		X
7.	X	

2.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

8. Fußgänger / Radfahrer
9. (mehreren) Kameras
10. unterscheiden /erkennen / sehen
11. (bis zu) 40
12. vor einer Schule
13. (Schülerinnen und) Schüler
14. schaltet sie (sofort) auf Grün/ zeigt sie (sofort) Grün.

3.

Das Interview wurde mit dem <u>Hockeyspieler</u> Claas Henkel gemacht.	<i>Hockeytrainer (01)</i>
Claas hat <u>mit seinen Eltern</u> angefangen, Hockey zu spielen.	<i>mit seinen Freunden (02)</i>
Claas war <u>sechzehn</u> , als er begonnen hat, Hockey zu spielen. <i>vagy</i> Claas war sechzehn, als er begonnen hat, <u>Hockey zu spielen</u> .	vier oder fünf (15) <i>vagy</i> den Trainern zu helfen (15)

Claas <u>wünscht sich</u> , dass es im Hockeyverein sowohl Jungs- als auch Mädchenmannschaften gibt.	findet (es) gut/schön (16)
Viele mögen Hockey, weil es ein <u>technischer Sport</u> ist.	Familiensport (17)
In Deutschland spielen circa <u>400.000</u> Menschen Hockey. In <u>Deutschland</u> spielen circa 400.000 Menschen Hockey.	80.000 (18) <i>vagy:</i> Holland (18)
Claas trainiert <u>Jugendteams</u> .	Erwachsene / die Bundesligateams/ die Top-Mannschaften (19)
Als Trainer hat Claas viele <u>Techniken</u> kennengelernt.	Menschen/Orte (20)
Claas ist mit dem <u>Herrenteam</u> ein paar Male deutscher Meister geworden.	Damenteam (21)

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 21 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
21	33
20	31
19	30
18	28
17	27
16	25
15	24
14	22
13	20
12	19
11	17

Feladatpont	Vizsgapont
10	16
9	14
8	13
7	11
6	9
5	8
4	6
3	5
2	3
1	2
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek és képek forrása:

1. <https://www.deutschlandfunkkultur.de/franziska-laeuft-2400-km-fuer-erdbebenhilfe-in-der-tuerkei-dlf-kultur-6318bc93-100.html> Utolsó letöltés dátuma: 2023. július 24.
2. https://wdrmedien-a.akamaihd.net/medp/podcast/weltweit/fsk0/295/2955173/mauszoom_2023-07-12_kuenstlicheintelligenzmitdenkendeampelinhamm_diemaus.mp3
Utolsó letöltés dátuma: 2023. július 12.
<https://pixabay.com/de/photos/ampel-verkehrsampel-3934175/>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. január 28.
3. https://www.klickerkids.de/?RECORD_ID=258&RWSA=FRAME
Utolsó letöltés dátuma: 2023. október 17.

SZÖVEGEK

A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel, megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.

1.

Franziska läuft von Wien nach Istanbul

In vier Monaten acht Länder durchlaufen – angefangen in Österreich, dann durch die Slowakei, Ungarn, Kroatien, Serbien, Rumänien, Bulgarien und Griechenland bis schließlich in die Türkei – 2400 Kilometer sind das. Also ein langer Marsch. Franziska Niehus braucht dafür 115 Tage.

Ein bisschen bekommt man ein Bild über ihre Tour von Österreich bis in die Türkei, denn Franziska stellt viele kleine Videos von ihrer Tour in soziale Medien. Man sieht eine junge Frau mit langen, blonden Haaren voller Energie. Franziska sagt aber auch, dass es öfter Momente gab, wo sie wirklich aufgeben wollte. Sie hat zum Beispiel ihre Mutter angerufen und gesagt, „Mama, ich will nach Hause kommen. Ich schaff` das hier nicht.“ Aber ihre Mutter hat gesagt, „Nein, du schaffst das. Du machst weiter. Ich bin stolz auf dich. Wir sehen uns dann in Istanbul.“ Später unterstützt die Mutter ihre Tochter und läuft selbst auch ein paar Tage mit. Für Franziska ist das eine große Hilfe, denn gerade an den wenigen Tagen mit den kritischsten Momenten ist jemand bei ihr. „In Bulgarien, zum Beispiel, war in den Bergen ziemlich viel Schnee.“ Man konnte kaum weiterlaufen und im Schnee waren sogar Bären-Fußstapfen. Manchmal traf Franziska auch komische Menschen. Da hatte sie richtig Angst. Zum Glück ist aber nichts passiert. Im Gegenteil, Franziska nimmt vor allem Positives von ihrem Weg mit: die Anerkennung, die Neugier von anderen Menschen oder die Hilfe einer Freundin, die extra nach Ungarn fliegt, um ein paar Tage mitzugehen. In solchen Momenten hat Franziska dann gedacht, okay, es ist es wert. „Ich schaffe das und am Ende wird sich das alles lohnen.“ Denn Franziska will mit ihrem Lauf Menschen helfen, die nach der Erdbebenkatastrophe in der Türkei in Not sind. Für sie sammelt Franziska Geld und macht im Internet dafür Werbung. Hier können alle ihren Lauf verfolgen und spenden. Jeweils nach 500 Kilometern schickt sie das bis dahin eingegangene Geld an ein Hilfsprojekt. Zusammengekommen sind schon rund 23.000 Euro und vielleicht wird es noch ein bisschen mehr. „Also auf jeden Fall habe ich geplant, eine Dokumentation darüber fertigzustellen, und schreibe zurzeit auch ein Buch darüber.“ Und das wird nicht das Letzte sein, was ihr einfällt. Schließlich wird Franziska dieses Jahr erst 30.

2.

Verkehrssampeln mit künstlicher Intelligenz (KI)

Ganz schön viel Verkehr, vor allem morgens! Und man selbst steht bei Rot am Fußgängerüberweg und bekommt viel schlechte Luft ab. Genau das soll anders werden. Normale Ampeln schalten mehr oder weniger immer gleich lang auf Grün oder Rot. Auch wenn da vielleicht gerade gar keine Autos sind und Fußgänger eigentlich über die Straße gehen könnten. In der Stadt Hamm steht jetzt eine Ampel, die mit künstlicher Intelligenz, also mit KI funktioniert. Die KI-Ampel denkt mit. Sie denkt vor allem an die Fußgänger und Radfahrer, damit sie möglichst wenig warten müssen und schnell ein grünes Signal bekommen. An der Kreuzung gibt es mehrere Kameras. Die haben alles im Blick. Wenn zum Beispiel ein Radfahrer noch 70 Meter von der Ampel entfernt ist, kann die KI ausrechnen, wann er etwa an der Ampel ankommen wird. Auch Fußgänger werden automatisch erkannt und müssen nicht mehr zuerst den Knopf drücken, damit die Ampel irgendwann auf Grün schaltet.

Aber warum hat eine Ampel eigentlich die Farben Rot, Gelb und Grün?

Rot und Grün sind die beiden Signalfarben, auf die unser Auge am stärksten reagiert und die es am besten unterscheiden kann. Gelb kam bei der Ampel erst später dazu.

Praktischerweise erkennt die KI auch, wie viele Fußgänger an der Ampel stehen. Wenn es sehr viele sind, dann verlängert sie die Grünphase automatisch auf bis zu 40 Sekunden.

Die Ampel in Hamm gehörte zu den ersten Ampeln in Deutschland, bei denen künstliche Intelligenz alles regelt. Die Stadt probiert das System erstmal aus. Ob es für immer da bleiben wird, steht also noch nicht fest. Die Chancen sind aber ganz gut. Die nächste KI-Ampel ist schon geplant. Sie wird vor einer Schule stehen. Dort sind bisher auf einem Zebrastreifen viele Unfälle passiert. Der Zebrastreifen soll nun im Herbst verschwinden und dafür kommt die KI-Ampel. Diese Ampel wird auch anzeigen, wie viele Sekunden es noch rot ist. Außerdem ist eine App nur für Schülerinnen und Schüler geplant. Wenn jemand die App auf dem Handy hat und sich dem Fußgängerüberweg nähert, erkennt das die KI-Ampel und schaltet sofort auf Grün. Die Kosten für die erste KI-Ampel in Hamm lagen bei 80000 Euro. Das Geld kam aus dem Haushalt der Stadt.

3.

Feldhockey

Wir sind zum Uhlenhorster Hockey-Club gefahren, um den Hockeytrainer Claas Henkel zu interviewen.

- *Claas, wie bist du eigentlich zum Hockey gekommen?*
- Ich habe, als ich noch ganz klein war, mit meinen Eltern direkt neben dem Hockeyplatz gewohnt, und da sind wir automatisch in Kontakt geraten. Alle meine Freunde und ich haben nach einer Zeit in diesem Klub begonnen, Hockey zu spielen. Wir waren vier oder fünf Jahre alt. Seitdem bin ich beim Hockey. Mit sechzehn habe ich angefangen, unseren Trainern zu helfen, und dann bin ich irgendwie Trainer geworden.
- *Was findest du so besonders am Hockey?*
- Ich finde schön, dass Hockey erstmal ein Mannschaftssport ist. Dann finde ich noch gut, dass es etwas mit Schläger und Ball ist, weil das echt Spaß macht. Und ich finde noch gut, dass dieser Sport sowohl für Jungen als auch für Mädchen ist. Wir haben nämlich im Hockeyverein Jungs- und Mädchenmannschaften. Das ist auch nicht in allen Sportarten so.
- *Was macht deiner Meinung nach Hockey zu einem beliebten Sport?*
- Hockeyklubs haben meistens sehr schöne Anlagen und oft spielt da die ganze Familie. Deshalb glaube ich, die meisten mögen Hockey, weil das ein Familiensport ist.
- *Wie viele Menschen spielen Hockey?*
- In der Welt weiß ich es nicht genau. In Deutschland spielen circa 80.000 Menschen Hockey. In Holland, unserem Nachbarland, einer ganz großen Hockeynation, sind es aber fast 400.000.
- *Wen trainierst du?*
- Ich trainiere die beiden Top-Mannschaften bei den Erwachsenen, also die beiden Bundesligateams. Und das ist eine ganz schöne, eine anspruchsvolle Arbeit, weil wir gute Spieler und Spielerinnen in den beiden Mannschaften haben, und die haben ziemlich hohe Ansprüche an die Trainer, sie wollen viel erreichen.
- *Was hast du schon als Trainer erlebt und welche Erfolge hast du erreicht?*
- Oh, erlebt habe ich so viel, dass ich das gar nicht so schnell erzählen kann. Ich habe viele Orte gesehen und viele Menschen kennengelernt. Und erreicht haben wir mit dem Hockey ganz vieles, einige deutsche Meisterschaften mit dem Damenteam hier und auch ein paar Europacup-Titel.

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Az eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata nem kötelező, de célszerű.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. (Erről pontos tájékoztatást nyújt az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet D) 1. pontjához készült Nyelvtani szerkezetek és szókinccs című segédlet, amely az Oktatási Hivatal honlapján a 2017. május-júniusi érettségi vizsgák nyilvánosságra hozott anyagai között található). Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.
6. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
7. **Figyelem!** A „nullázási szabály” a két feladatban **megegyezik!** Amennyiben az első vagy a második feladatban a dolgozat a *Tartalom* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
8. **Figyelem!**
  1. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.
  2. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, **z. B.-lél közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.** Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél (e-mail) esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Ugyanígy kell eljárni a segédanyagból átvett szövegrészek esetében is, azaz a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészeket nem lehet értékelni. Az ilyen típusú hibákat továbbá figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény

---

értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **150** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonynak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátnak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajta feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy **információkérő** levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő helyes elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren,/! Sehr geehrter Herr ... ,/! Sehr geehrte Frau ... ,/!	Mit freundlichen Grüßen Mit freundlichem Gruß Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....,/! Liebe Freunde ,/! Hallo ,/! Hallo Peter / Leute / Freunde ,/!	Mit (den) besten Grüßen Mit herzlichen Grüßen Herzliche Grüße / Liebe Grüße / Viele Grüße Herzlich(st) Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus
	Elfogadható elköszönés
	Mit vielen Grüßen Vielen Dank Ich danke Ihnen im Voraus Mit Hochachtung Hochachtungsvoll Wir antworten auf alle Briefe

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van. Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter
Péter / Klasse 10 D

Amennyiben az aláírás egy sorban van az elköszönéssel, akkor elfogadhatónak minősül. Nem elfogadható az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „*Szükség szerint* van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésnél mindig az adott műfaji követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezés mód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előljárószót helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak. Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó mindhárom irányító szempontot megfelelően kidolgozta.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p> <p>vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (40 szó alatt van).</p>

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme néhol következtetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az írásmű annyira rövid, hogy szövegként nem értékelhető.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nem megfelelő.</p> <p>A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p>

Szókincs, kifejezés mód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	17 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Tartalom* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, **z. B.-lel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.** Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál. A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **180** szót, a **Tartalom** szempontnál

---

az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátnak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajtahoz a feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésnél mindig az adott műfaji követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a **véleményközlést** váró feladathoz írt szövegből kimarad a személyes állásfoglalás, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Szókincs, kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>vagy: A vizsgázó két vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p> <p>vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (50 szó alatt van).</p>

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajtának.</p> <p>Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajtának.</p> <p>Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat.</p> <p>De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p> <p>(Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)</p>	<p>Szövegalkotás: A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.</p> <p>Hangnem: A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik.</p> <p>Benyomás: Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.</p>

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>

Ajánlott jelrendszer

Mindkét feladatban:

Az áttekinthetőség érdekében érdemes az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét a következő módon jelöljük:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- K– (betű + mínuszjel) = az adott formai jegy elfogadható.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben a következő jeleket használjuk:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell jelölni a javító sávban.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl → szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem jelöljük a javító sávban.

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://kuechenpaenz.de/courses/kochkurse-fuer-teenager-am-herd/> Utolsó letöltés dátuma: 2023. 03. 31.
2. https://www.helpster.de/urlaub-ohne-eltern-pro-und-contra_170498 Utolsó letöltés dátuma: 2023. 03. 31.